

A Fővárosi Ítéletábra felperes neve(felperes címe) felperesnek, ... jogtanácsos által képviselt Budapesti Rendőr-főkapitányság (**fél címe.**) alperes ellen személyhez fűződő jog megsértése iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2015. november 16. napján meghozott 35.P.23.746/2015/5. számú ítélet ellen az alperes részéről 6. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

ítéletet:

A Fővárosi Ítéletábra az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett rendelkezéseit nem érinti, fellebbezett részét megváltoztatja és a felperes keresetét teljes egészében elutasítja.

Mellőzi az elsőfokú ítélet perköltség viselésére vonatkozó rendelkezését.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az államnak külön felhívásra 31.000 (Harmincegyezer) forint kereseti illetéket, továbbá az alperesnek 15 nap alatt 30.000 (Harmincezer) forint elsőfokú perköltséget.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 nap alatt fizessen meg az alperesnek 15.000 (Tizenötezer) forint másodfokú perköltséget, valamint az állam javára külön felhívásra 53.000 (Ötvenháromezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

Az irányadó tényállás szerint, az alperes állományába tartozó rendőrök 2014. április 30. napján ... utca ... szám alatt működtetett **...ban** rendőri intézkedést folytattak, melynek keretében meghallgatták a felperest és a kaszinó alkalmazottait. A rendőri intézkedés befejezését követően az egyik rendőr a kaszinó alkalmazottjának azt mondta a felperesről, hogy „ez egy ki ha én nem pali”.

A fizetési meghagyásos eljárásból az alperes ellentmondása folytán perré alakult ügyben a felperes keresetét terjesztett elő és kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy az alperessel szolgálati viszonyban álló rendőr azzal a személyeskedő megjegyzésével, hogy „ez egy ki ha én nem pali” megsértette az emberi méltóságát, a becsületét és a pártatlan eljárás védelméhez fűződő jogát. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest 150.000 forint sérelemdíj, valamint a perrel felmerült költségei megfizetésére.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Álláspontja szerint a rendőri intézkedés a jogszabályoknak megfelelően zajlott, melynek keretében a felperes személyiségi jogai nem sérültek. A perbeli napon

az „ez egy ki ha én nem pali” kijelentés az eljáró rendőr részéről valóban elhangzott, azonban mindez már az intézkedés befejezését követően történt és olyan csekély súlyú hátrányt jelent, amely nem alapozza meg a jogsértés megállapítását és a sérelemdíj-fizetési kötelezettségét. A pártatlan eljáráshoz való joggal kapcsolatban azzal érvelt, hogy az nem tekinthető személyiségi jognak.

Az elsőfokú bíróság a fellebbezéssel, illetve a csatlakozó fellebbezéssel támadott ítéletében megállapította, hogy az alperes azzal, hogy az állományába tartozó rendőr 2014. április 30. napján a rendőri intézkedést követően azt mondta a felperesről, hogy „ez egy ki ha én nem pali” megsértette a felperes becsületét. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 30.000 forintot, ezt meghaladóan a keresetet elutasította. Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 2.500 forint elsőfokú részperköltséget, ezt meghaladóan megállapította, hogy költségeiket a felek maguk viselik. A kereseti illeték fennmaradó 31.000 Ft viselésére a felek azonos arányú marasztalását látta indokoltnak. Határozata indokolásában a Polgári Törvénykönyvről szóló 2013. évi V. törvény (későbbiekben: Ptk.) 2:42. § (2) bekezdése és a 2:45. § (1) bekezdése, valamint a Polgári Perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (későbbiekben: Pp.) 206. § (1) bekezdése és Pp. 163. § (2) bekezdése értelmében valamennyi peradat mérlegelésével akként foglalt állást, hogy a felperes személyéről a rendőrségi eljárás lefolytatását követően a kaszinó alkalmazottjával beszélgető rendőr által kinyilvánított vélemény kifejezés-módjában sértő és bántó volt. Az ilyen jellegű kijelentések egy rendőrtől akkor is jogsértőnek minősülnek, ha ténylegesen az intézkedés már befejeződött. Mindezek értelmében megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes becsületét. Nem találta alaposnak az emberi méltósága megsértésére alapított kereseti hivatkozást, mely elutasítás indokaként azt hozta fel, hogy az eljáró rendőr a felperes emberi mivoltát nem kérdőjelezte meg. A pártatlan eljáráshoz fűződő jog megsértésére történő kereseti hivatkozással kapcsolatban pedig azzal érvelt, hogy azt a tisztességes eljáráshoz fűződő jog megsértésére irányuló kérelemként lehet tekinteni, azon belül is az egyenlő bánásmód esetleges megsértéseként értelmezhető. E körben is elutasította a felperes keresetét. Az általa kért 150.000 forint összegű sérelemdíjat a Ptk. 2:51. § (1), (2) és (3) bekezdései értelmében 30.000 forintban látta megállapíthatónak, az ezt meghaladóan előterjesztett keresetet elutasította, melyet azzal indokolt, hogy nem kétséges, hogy a jogsértő kijelentés az eljáró rendőr részéről lekicsinylőnek minősül, azonban nem volt olyan jellegű, amely 30.000 forintnál nagyobb összegű sérelemdíjat tenne indokolttá. Ezen túlmenően a Pp. 81. § (1) bekezdése alapján a részleges pernyertesség szabályainak alkalmazásával a felek azonos arányú pernyertessége szerint határozott.

Az elsőfokú bíróság ítéletével szemben az alperes fellebbezést, míg a felperes csatlakozó fellebbezést terjesztett elő.

Az alperes az elsőfokú bíróság ítéletének a becsületsértés körében hozott döntése megváltoztatásával a kereset teljes elutasítását, valamint a felperesnek az első- és a másodfokú perköltségeiben történő marasztalását kérte. Jogorvoslati kérelme indokaként mindenek előtt arra hivatkozott, hogy az esettel kapcsolatban a felperes panaszt nyújtott be az ... Rendőrkapitányság Vezetőjéhez, melyet az elsőfokú hatóság elutasított. A felperes fellebbezése folytán eljáró másodfokú eljárásban részletes bizonyítás folyt le arra nézve, hogy a perrel érintett éjszakán mi történt a **...ban**. Előadta, hogy a kereset tárgyává tett eseményeket megelőzően a felperes játszott az egyik asztalnál, ahol a kaszinó alkalmazottjával szemben minősíthetetlen hangnemben beszélt, amikor is a kaszinó terem-felügyelője az adott asztalnál szünetet rendelt el, ezt megelőzően azonban megvárták, hogy a játékkör befejeződjön. Az eljárás során kiderült, hogy a felperes több alkalommal méltatlanul, kifogásolhatóan szólt az illető alkalmazotthoz. A tétek megtételénél, a kártyalapok leosztásánál, a játék adott esetben történt elvesztésénél a személyére durva, sértő megjegyzéseket tett, amit az illető alkalmazott csak öt-tíz percig bírt, ezt követően jelezte, hogy pszichés állapotából adódóan nem

tudja tovább vezetni a játékot. Ilyen előzmények után kérte a felperes a rendőrséget, hogy a más személy igazoltatásával kapcsolatos eljárás keretében a kaszinó tulajdonosának adatait kérje el. Az érintettek igazoltatására, meghallgatására az ügyben eljáró rendőröknek a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (későbbiekben: Rtv.) 29. § (1) bekezdés a) pontja és (3) bekezdése szerint felhatalmazása volt, okszerű eljárásuk mindenben megfelelt a jogszabályoknak. Maga a rendőri jelenlét a kaszinóban, illetve a bizonyítási eljárás lefolytatása 15 perc 40 másodpercet vett igénybe. Fellebbezésében nem vitatta, hogy a kötelékébe tartozó személy részéről elhangzott az a kijelentés, melyet a felperes a keresetében sérelmez, azonban kiemelte, hogy ez már egy a rendőrhatalmási eljárás lezárását követő, lényegében magánbeszélgetés során véleményként fogalmazódott meg az eljáró rendőr részéről, melyet kétségtelenül nem fűzhetett volna hozzá a panaszos viselkedéséhez, azonban ez a kitétel nem volt olyan súlyú, amely a felperes becsületének a csorbítására alkalmas lenne. Hangsúlyozta fellebbezésében, hogy a rendőr által tett kijelentés, vélemény, nem tekinthető tényállításnak az alkotmányosan biztosított véleménynyilvánítási jog pedig mindenkit megillet. Az intézkedő rendőr kijelentése becsületsértésre nem lehet alkalmas, hiszen nem tényállítás. Magának a kifejezésnek ilyen esetben objektíve kellene alkalmasnak lennie a becsület csorbítására, a becsületérzés megsértésére. A becsület csorbítására alkalmasság a sérelem absztrakt lehetőségét jelenti, nem a sértett szubjektív értékítéletét, egyébként sem volt indokolatlanul becsmérlő az, amit az eljáró rendőr mondott, nem volt gyalázkodó, indulatos, csupán kritikai magánvéleményt fogalmazott meg, melynek nem lehet az elsőfokú bíróság által alkalmazott jogkövetkezménye. Az „ez egy ki ha én nem pali” mondat nem alapozza meg a felperes becsületének megsértését. Másodlagosan a megállapított sérelemdíj összegének a mérséklését kérte.

A felperes a csatlakozó fellebbezésében az elsőfokú bíróságnak a sérelemdíj mértékére hozott rendelkezését vitatva, annak megváltoztatását, az alperes marasztalásának 150.000 forintra történő felemelését kérte. Álláspontja volt, hogy nem tehető vitássá a jogsértés tényének a megállapítása, melyet egyébként az alperes a megelőző eljárásban is elismert, ezzel ellentétes fellebbezési előadása súlytalan. A megállapított sérelemdíj viszont indokolatlanul alacsony, és nem a jogalkotó célját és a kialakult életviszonyokat tükrözi. A sérelemdíjra vonatkozó új szabályozás alapján ugyanis egyértelmű, hogy a jogsértés ténye önmagában, bizonyított hátrány nélkül is azzal a jogkövetkezménnyel jár, hogy a személyiségi jogában megsértett személy sérelemdíjat követelhet. Erre utal a Ptk. 2:52. §-ához fűzött törvényi indoklás is, mely szerint a sérelemdíj a személyhez fűződő jogok megsértésének vagyoni elégtétellel való közvetlen kompenzációja, egyben magánjogi büntetés is. Utalt az Alkotmánybíróság 8/1990. (IV.23.) AB határozatára is, mely szerint a sérelemdíj összegének meghatározásakor figyelemmel kell lenni arra, hogy a személyiségi jogok azonos értéket hordozó sajátossága, hogy az emberi méltóság független attól, hogy a károsult az emberi lehetőségéből mennyit valósított meg. Hangsúlyozta, hogy a vagyoni elégtétel jogi értelemben egy tágabb kategória, mint a kompenzáció, hiszen magában foglalja a sérelemmel okozott hátrány kiküszöbölése mellett a sérelmet szenvedett félben a jogsértő magatartás miatt keletkezett szubjektív hiányérzet, veszteségérzet megszüntetését, de legalábbis csökkentését. Jelenti egyben a jogsértés társadalmi elítélését, a sérelem kompenzálásához fűződő igény elismerését is. Alkalmas kell, hogy legyen arra, hogy a megbomlott testi-lelki egyensúlya helyre álljon. Nem vitás, hogy lekicsinylő megjegyzést tett az eljáró rendőr, mely a legsúlyosabb, amit egy állampolgárral szemben elkövethet. Nem beszélve arról, hogy őt ismerő személyek előtt, a kaszinóban hangzott el ez a kijelentés, mely az adott ismeretségi körben, rendkívül sérelmes a terhére. Hangsúlyozta, hogy a személyiségi jogok között nem lehet különbséget tenni, a megítélt összeg pedig alkalmatlan arra, hogy megfelelő elégtételt nyújtson a perbeli esemény kapcsán általa elszenvedett sérelemért, az ugyanis jelentéktelennek nem mondható.

Kiegészíti az ítélet tábla az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást az elsőfokú adatok alapján a lefolytatott rendőrségi intézkedés adataiból azzal, hogy a keresetben sérelmezett rendőri kijelentés megtétele előtt a kaszinóban a felperes erősen kifogásolható, sértő megjegyzéseket tett annak jelenlétében a játékasztal mellett dolgozó alkalmazottra, aki ezt követően azzal fordult a kaszinó terem-felügyelőjéhez, hogy a feladatát pszichés állapota miatt nem képes tovább folytatni. Az adott játékkör befejezését követően a terem-felügyelő szünetet rendelt el ennél az asztalnál, melyet a felperes olyannyira sérelmesnek tartott, hogy kihívta a rendőrhatalóságot a kaszinó vezetőjének igazoltatására, hogy az adatait megismerhesse – esetleges későbbi a NAV-nál indítandó eljárás céljából.

A fellebbezés alapos, a csatlakozó fellebbezés alaptalan.

Mindenek előtt rögzíti az ítélet tábla, hogy a Pp. 228. § (4) bekezdése alapján – fellebbezés hiányában – jogerőre emelkedett az elsőfokú bíróság ítéleti rendelkezése a felperesnek az emberi méltósága, valamint a pártatlan eljárás védelméhez fűződő joga megsértését állító kereseti kérelem elutasítását illetően. Az ítélet tábla a Pp. 253. § (1) bekezdése szerint az elsőfokú bíróság ítéletének csupán a fellebbezéssel támadott, a becsületsértéssel, az ezzel összefüggő sérelemdíjjal kapcsolatos rendelkezését vizsgálta.

Az elsőfokú bíróság a személyiségi jog megsértése iránti perben a teljeskörű bizonyítást lefolytatta, az általa megállapított tényállás helytálló, azonban kiegészítésre szorult. Az ítélet tábla az elsőfokú iratokhoz az alperesi ellenkérelem mellékleteként csatolt 4. szám alatti rendőrségi határozatokból és rendőri jelentésből, a felperes, valamint a kaszinó alkalmazottainak a rendőrhatalósági eljárás során tett vallomásából egészítette ki a tényállást, melynek eredményeként az elsőfokú bíróság érdemi döntésével nem értett egyet az alábbi indokok értelmében.

Azt helyesen rögzítette ítélete tényállásában az elsőfokú bíróság, hogy az alperes állományába tartozó rendőr 2014. április 30. napján, olyan kijelentéssel illette a felperest a hatósági eljárás befejezését követően a kaszinó egyik alkalmazottjának, hogy „ez egy ki ha én nem pali”. Azonban az általa helyesen felhívott törvényi rendelkezések figyelembevételével levont jogi következtetése nem helytálló. Kétségtelen, hogy Budapest Rendőrfőkapitánya a ... P. számú határozatában az Rtv. 2. § (2) bekezdésére hivatkozással a felperes rendőri kijelentést sérelmező panaszának részben helyt adott, megállapítva, hogy a rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait, így az adott ügyben intézkedő rendőr részéről kifogásolható, hogy az intézkedését követően a felperes viselkedéséhez magánjellegű véleményt fűzött.

A Rendőrségről szóló törvény alapvető rendelkezésének megszegése azonban nem azonos a Ptk.-ban szabályozott becsületsértéssel.

A két szabályozás egybevetéséből megalapozatlanul jutott az elsőfokú bíróság arra a következtetésre, hogy az alperes alkalmazásában álló rendőr a felperes személyiségi jogát, ezen belül a becsülethez fűződő jogát megsértette volna.

A Ptk. 2: 45 § [A becsülethez és jó hírnévhez való jog] (1) bekezdése értelmében a becsület megsértését jelenti különösen a más személy társadalmi megítélésének hátrányos befolyásolására alkalmas, kifejezőmódjában indokolatlanul bántó véleménynyilvánítás.

Az alperes a felperes keresetét az elsőfokú eljárás során mindvégig vitatta, mely alapos érveinek a fellebbezésben történt ismételt összefoglalása, megismétlése kapcsán rögzíthető, hogy a Ptk. fent hivatkozott szakasza nem hozható összefüggésbe a rendőrhatalóságnak a saját eljárását, ezen belül a

kötelékébe tartozók magatartási szabályait meghatározó speciális jogszabályi rendelkezéseivel. A fent hivatkozott polgári jogi törvényhely, az annak alapján kialakult töretlen bírói gyakorlat – a jogszabályi változások ellenére is – egyértelmű abban, hogy csupán az indokolatlanul bántó, kifejezőmódjában sértő kijelentés eredményezhet becsületsértést, mely a jelen esetben – valamennyi peradatnak a Pp. 206. § (1) bekezdése szerinti mérlegelésével – nem valósult meg.

Nem volt vitatott a felek részéről, hogy az inkriminált mondat véleményként értelmezhető az eljáró rendőr részéről, nem pedig tényállítás. A jogvita elbírálása során az alapjogi keretek között szabályozott véleménynyilvánítási szabadság figyelembevétele mellett kiemelt szempontként kell ügyelnie arra a bíróságnak, hogy a személyiségi jogi kereset kapcsán csak a minden ténybeli alapot nélkülöző, valótlan tényeken alapuló, avagy indokolatlanul sértő, bántó vélemény esetében lehet helye a jogsértés megállapításának, avagy más objektív szankció alkalmazásának.

Tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a hatósági eljárás során eljáró rendőrnek azon kijelentését, hogy „ez egy ki ha én nem pali” akként értékelte, hogy az az adott helyzetben személyiségi jogi jogsértést megalapozó kijelentés. Nem kétséges, hogy markáns és kritikus véleménynek tekinthető, azonban személyiségi jogi jogsértés alapját nem képezheti, nem lehet a peradatok szerint azt indokolatlanul sértőnek, bántónak tartani. Egyértelmű, hogy az alperes állományába tartozó rendőr által használt szófordulat azt kívánta kifejezni, hogy a felperes önelégült, nagyra van magával, mely jelentéstartalmat kétségtelenül a rendőri vizsgálat során megállapított korábbi események tükrében, azokkal összefüggésben kellett vizsgálni. Nem tehető vitássá, hogy az eljáró rendőr által megfogalmazottakat a felperes magatartása váltotta ki, mely szófordulat az általános felfogás, a szavak általánosan ismert tartalma szerint nem becsmérő és nem alkalmas arra sem, hogy a felperes megítélését hátrányosan befolyásolja. Az elsőfokú bíróság – az általa megállapított tényállásból eredően – figyelmen kívül hagyta a rendőrhatósági eljárás során történeteket, azonban nem kétséges, hogy az a kereseti kérelem mikénti eldöntését befolyásoló, az ügy megítélése szempontjából fontos adatokat tartalmaz, mely az érdemi döntésre is kihatással volt.

Személyiségi jogi jogsértés hiányában alaptalan a felperesnek a Ptk. 2:52. §-ában foglalt sérelemdíjjal kapcsolatos követelése, melynek elutasítása további érveket nem igényel.

Mindezek alapján az ítéletábra a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján fellebbezett részében megváltoztatta, míg egyebekben helybenhagyta az elsőfokú bíróság ítéletét.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság fellebbezéssel támadott ítéleti rendelkezését megváltoztatta, mely az elsőfokú eljárásban is teljes körű felperesi peresztességet eredményezett. Ennek figyelembevételével kötelezte a felperest az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (későbbiekben: Itv.) 39. § (3) bekezdés b) pontja szerint meg nem határozható perértékű ügyben az általa a fizetési meghagyásos eljárásban lerótt 5.000 forintot meghaladó 31.000 forint kereseti illeték, valamint a 32/2003 (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2) bekezdése alapján fizetendő elsőfokú perköltség viselésére.

A Pp. 239. §-a szerint is irányadó Pp. 78. § (1) bekezdése értelmében a felperes a másodfokú peresztességéből adódó perköltség megfizetésére is köteles, melynek mértékét az IM. rendelet 3. § (6) bekezdése alapján határozta meg az elsőfokú eljárásban megállapított összeg felében az ítéletábra. Mivel az alperes képviselőjében jogtanácsos járt el, mellőzte az Áfa megállapítását.

A 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésében foglaltak alkalmazásával köteles külön felhívásra megfizetni a le nem rótt fellebbezési illetéket is a felperes, mely a csatlakozó fellebbezése

kapcsán az Itv. 46. § (4) bekezdése szerinti törvényi minimum, azaz 5.000 forint, e mellett külön felhívásra megfizetni tartozik az alperes fellebbezése kapcsán ugyancsak a meg nem határozható perérték alapján számított, az Itv. 46. § (1) bekezdése szerint megállapított 48.000 forint fellebbezési illetéket.

Budapest, 2016. július 7.

. Lukács Zsuzsanna s. k.
a tanács elnöke

Kepesené dr. Bekő Borbála s. k.
előadó bíró

Nyírőné dr. Kiss Ildikó s. k.
bíró

A kiadmány hitelül: